

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr.: 2018-49
Den 2. maj 2018

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 14. maj 2018

SAMLENOTAT

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 28.-29. juni 2018 (kommenteret dagsorden).....	2
2. Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige finansielle ramme (MFF)	4
3. Retsstatsprincipper i Polen.....	6

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 28.-29. juni 2018 (kommenteret dagsorden)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 14. maj 2018 vil udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 28.-29. juni 2018 blive præsenteret. Udkastet foreligger endnu ikke. Der forventes på nuværende tidspunkt drøftelser af sikkerhed og forsvar samt migration, herunder status på reform af det fælles europæiske asylsystem. Af Ledernes dagsorden fremgår det desuden, at stats- og regeringscheferne også forventes at træffe den endelige beslutning om Europa-Parlamentets sammensætning. Der forventes desuden et ØMU-topmøde samt en drøftelse af EU's flerårige finansielle rammer for 2021-2028.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 28.-29. juni 2018. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 14. maj 2018 vil udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 28.-29. juni 2018 blive præsenteret. Udkastet foreligger endnu ikke. På nuværende tidspunkt forventes der drøftelser af sikkerhed og forsvar samt migration, herunder status på reform af det fælles europæiske asylsystem. Af Ledernes dagsorden, fremgår det desuden, at stats- og regeringscheferne også vil drøfte Det Europæiske Råds afgørelse om Europa-Parlamentets sammensætning. Det kan ikke udelukkes, at der frem mod Det Europæiske Råd kan komme yderligere emner på dagsordenen, herunder digital beskatning samt aktuelle eksterne relationer.

Der forventes desuden et ØMU-topmøde samt en uformel drøftelse af status for gennemførelse af Ledernes dagsorden.

Det Europæiske Råd forventes at drøfte EU's flerårige finansielle rammer for 2021-2028.

Det Europæiske Råd drøftede senest forsvar i december 2017, hvor fokus var på EU-NATO-samarbejdet. Det er på nuværende tidspunkt forventningen, at Det Europæiske Råd den 28.-29. juni 2018 vil drøfte det videre arbejde på forsvarsområdet.

Det forventes, at Det Europæiske Råd vil drøfte status på reform af det fælles europæiske asylsystem, herunder ift. spørgsmålet om obligatorisk omfordeling med henblik på de fortsatte bestræbelser på at opnå konsensus herom.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til den kommenterede dagsorden for Det Europæiske Råd den 28.-29. juni 2018 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til kommenteret dagsorden, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage formandskabets orientering om udkastet til kommenteret dagsorden til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige finansielle ramme (MFF)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen ventes den 2. maj 2018 at offentliggøre sit forslag til EU's kommende flerårige finansielle ramme (MFF). På rådsmødet (almindelige anliggender) den 14. maj 2018 ventes Kommissionen at præsentere sit forslag og der forventes en indledende holdningstilkendegivelse fra medlemsstaterne.

2. Baggrund

Den nuværende MFF-aftale er gældende frem til 2020 og der skal således forhandles en ny ramme gældende fra 2021. Kommissionen ventes den 2. maj 2018 at fremsætte forslag til EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for perioden 2021-2027.

Forhandlingerne af den næste MFF forventes særligt komplekse og konfliktfyldte i lyset af Storbritanniens udtræden af EU, der efterlader et betydeligt finansieringsgab.

3. Formål og indhold

Forslaget er endnu ikke fremsat og indholdet er derfor ikke kendt.

Det er forventningen, at Kommissionen på Rådsmødet vil præsentere forslaget, og der forventes en fuld bordrunde, hvor medlemslandene kommer med indledende holdningstilkendegivelser.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes at udtale sig, når forslaget er offentliggjort.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om forslag i relation til EU's flerårige finansielle ramme, kan det kun behandles på EU-niveau. Nærhedsprincippet vurderes derfor overholdt.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 forventes at være forbundet med væsentlige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. De specifikke konsekvenser vil afhænge af den endelige aftale, herunder det overordnede udgiftsniveau. Konsekvenserne af forslaget belyses nærmere, når forslagets indhold er kendt.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget er endnu ikke fremsat, og andre lande har derfor endnu ikke udtalt sig om forslaget. Traditionelt har medlemslandene helt overordnet positioneret sig i forhold til to hovedgrupper af hhv. modtagerlande og nettobetallende lande. Modtagerlandene har overordnet set ønsket at

bevare og evt. øge EU-støtten til EU's landbrugs- og strukturfonde og som har følge heraf støttet en stigning i EU-budgettets størrelse. Gruppen består traditionelt af en række øst- og sydeuropæiske lande. De nettobetalede lande har generelt argumenteret for, at udgiftsniveauet skal afspejle EU's økonomiske formåen, og at der er behov for en modernisering af EU-budgettet. Gruppen består traditionelt af central- og nordeuropæiske lande. Der er dog indikationer på, at de vanlige skillelinjer er mindre tydelige end traditionelt.

10. Regeringens generelle holdning

Storbritanniens udtræden af EU efterlader et betydeligt hul i EU's budget, der skal håndteres. EU-budgettet skal tilpasses til den nye økonomiske virkelighed i et EU bestående af 27 lande. Regeringen mener derfor, at det samlede udgiftsniveau ikke bør overstige 1,00 pct. af EU27's BNI og at alle EU-budgettets udgifter skal afholdes inden for dette loft.

Inden for rammerne af målsætningen om et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU27's BNI, er det regeringens holdning, at der skal ske en indholdsmæssig omprioritering af EU's udgifter, så EU-budgettet i højere grad målrettes EU-merværdiskabende tiltag. EU's budget skal i højere grad anvendes til håndtering af migrationsudfordringen internt i EU og i EU's nærområder, vækst- og konkurrenceskabende initiativer, herunder excellencebaseret forskning og tværnationale infrastrukturprojekter, samt klimarelaterede udgifter. Dermed kan EU-budgettet i højere grad fokuseres på områder, hvor vi står over for fælles udfordringer, hvor der bibringes synergier og hvor EU-budgettet leverer værdi, som ikke kan leveres af medlemsstaterne alene.

Det er regeringens holdning, at EU's indtægtssystem skal være efficient, transparent og frem for alt fair. Indtægtssystemet skal være karakteriseret ved, at medlemsstaternes finansieringsbyrde er proportional og passende. Regeringen vil ikke kunne acceptere en uforholdsmæssig stor stigning i det danske EU-bidrag i den kommende MFF.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. Retsstatsprincipper i Polen

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 14. maj 2018 er retsstatssituationen i Polen på dagsordenen. Fokus forventes at være på Kommissionens endelige analyse af udviklingen i Polen i forlængelse af aktiveringen af artikel 7.1 i Traktaten om Den Europæiske Union samt de i alt fire sæt af anbefalinger under retsstatsmekanismen.

Kommissionen har siden januar 2016 haft en dialog med Polen under den såkaldte retsstatsmekanisme som følge af, at den polske regering har gennemført tiltag, som ifølge Kommissionen udgør en systemisk trussel mod grundlæggende retsstatsprincipper. Det er første gang, at Kommissionen har igangsat retsstatsmekanismen over for et medlemsland.

Rådet (almindelige anliggender) er fem gange blevet orienteret om Kommissionens dialog med Polen. Et stort flertal af medlemslande bakker op om Kommissionens linje og bekymring.

2. Baggrund

Kommissionen har siden januar 2016 haft en dialog med Polen under den såkaldte retsstatsmekanisme som følge af, at den polske regering har gennemført tiltag, som ifølge Kommissionen udgør en systemisk trussel mod grundlæggende retsstatsprincipper. Det er første gang, Kommissionen har igangsat retsstatsmekanismen over for et medlemsland. Kommissionen har gennemgået alle faser i retsstatsmekanismen og sendt den polske regering i alt fire sæt anbefalinger.

Kritikken skyldes en række foreslåede retsreformer i Polen. Hovedpunkterne i kritikken fra Kommissionen, som deles af et bredt flertal af medlemslandene, er dels risiko for øget politisk indflydelse på de polske domstole, herunder bl.a. udskiftning af nuværende højesteretsdommere gennem pensionering, dels risiko for øget politisk indflydelse på fremtidig udnævnelse af dommere i Polen.

Kommissionen drøftede den 20. december 2017 den seneste udvikling af retsstatssituationen i Polen. På den baggrund besluttede Kommissionen at aktivere artikel 7, stk. 1 i Traktaten om den Europæiske Union (TEU). I samme ombæring sendte Kommissionen det fjerde sæt anbefalinger til den polske regering. Kommissionen modtog svar fra Polen den 20. marts 2018, men indholdet heri er ikke kendt. Den polske regering har ligeledes udarbejdet en såkaldt hvidbog om retsreformerne.

Rådet (almindelige anliggender) er fem gange blevet orienteret af Kommissionen om status på dialogen med Polen (16. maj 2017, 25. september 2017, 27. februar 2018, 20. marts 2018 og 17. april). Et stort flertal af medlemslande har bakket op om Kommissionen og tilkendegivet deres bekymring over retsstatssituationen i Polen.

På det seneste møde i Rådet den 17. april gav Kommissionen udtryk for, at det var positivt, at man oplevede et større polsk engagement i dialogen. Den polske regering har desuden i foråret 2018 forberedt enkelte lovændringer for at søge at imødekomme kritikken fra blandt andre Kommissionen. Det vedrører blandt andet pensionsalderen for dommere, som ændres til 65 år

for både mænd og kvinder. Kommissionen finder dog ikke, at de forberedte ændringer er tilstrækkelige, og Kommissionen gjorde det på Rådsmødet klart, at der fortsat var behov for, at den polske regering adresserede og fandt løsninger på bekymringerne. Kommissionen forventes på mødet i Rådet den 14. maj at præsentere sin endelige analyse af udviklingen i Polen.

Artikel 7, stk. 1 i Traktaten om Den Europæiske Union

Proceduren er, at Rådet med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer minus det pågældende land (22 medlemslande) og efter godkendelse af Europa-Parlamentet samt høring af det berørte medlemsland kan fastslå, at der er en klar fare for en grov overtrædelse af værdierne nævnt i TEU art. 2. Rådet kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til det berørte land. Efterfølgende kan Det Europæiske Råd ved enstemmighed på forslag af en tredjedel af medlemslandene eller Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet fastslå, at et medlemsland groft og vedvarende overtræder værdierne nævnt i TEU art. 2 efter at have opfordret dette medlemsland til at fremsætte sine bemærkninger. Hvis en grov og vedvarende overtrædelse måtte blive fastslået af Det Europæiske Råd, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af Polens rettigheder, herunder stemmerettigheder.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 14. maj 2018 forventes Kommissionen at præsentere sin endelige analyse af udviklingen i Polen i henhold til forslaget om at aktivere art. 7, stk. 1 i TEU samt de fremsendte anbefalinger under retsstatsmekanismen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Forhandlingssituationen

Det er forventningen, at et stort flertal af medlemslandene vil udtrykke støtte til Kommissionens fortsatte dialog med Polen samt udtrykke bekymring over retsstatssituationen i Polen. Enkelte lande forventes at være mere tilbageholdende med støtte til Kommissionen i sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er bekymret over retsstatssituationen i Polen og er enig i Kommissionens kritikpunkter af Polens foreslåede retsreformer. Regeringen bakker derfor aktivt op om Kommissionens dialog med Polen.

Fra dansk side er det afgørende, at alle medlemslande lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder ift. retsstatsprincipper og demokrati. EU's grundlæggende værdier er afgørende for legitimiteten i samarbejdet mellem EU's medlemsstater, herunder også troværdigheden ift. beslutninger om det indre marked.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. april 2018.